

Kuopion kaupungin liputusohje

Kaupunginhallitus 21.10.2024 § 290
6814/00.01.02/2024

Valmistelijat / lisätiedot:

hallintojohtaja Tero Oinonen, puh. 044 718 2021
hallintopäällikkö Maikki Rouvinen, puh. 044 718 2060
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus:

- a. hyväksyy Kuopion kaupungin liputusohjeen voimaan 1.12.2024 alkaen.
- b. valtuuttaa hallintojohtajan linjaamaan muilla lipuilla liputtamisen.

Päätös

Kaupunginjohtaja täydensi päätösehdotustaan siten, että lisätään kaupunginhallituksen päätösehdotukseen c. kohta seuraavasti:

c. toteaa, että kaupungin kouluilla ja muilla yksiköillä on tämän ohjeen estämättä mahdollisuus järjestää liputus virallisina ja vakiintuneina liputuspäivinä tai muusta perustellusta syystä omatoimisesti, mikäli tähän on yksikön toiminnan kannalta toiminnalliset ja taloudelliset edellytykset.

Kaupunginhallituksen jäsen Minna Reijonen ehdotti, että poistetaan liputusohjeesta pride-liputus, eli seuraava kohta: "Pride-tapahtuman yhteydessä järjestetään liputus (KV20.2.2023 §12). Liputus tapahtuu pride-lipulla Pride-kulkueen reitillä sekä kiinteistöissä, joihin tapahtumat olennaisesti liittyvät. Yksikkö tilaa tarvitsemansa liputuksen."

Reijosen ehdotus raukesi kannattamattomana.

Kaupunginhallituksen jäsen Vesa Linnanmäki ehdotti, että Pride-liputus toteutetaan muiden lippujen (pl. Suomen lippu) tavoin niissä kiinteistöissä, jotka on vuokrattu tapahtumakäyttöön tai valtuustotalolla ja kaupungintalolla.

Kaupunginhallituksen jäsen Björn Cederberg kannatti Vesa Linnanmäen tekemää muutosehdotusta.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Aleksi Eskelinen totesi, että on tehty kannatettu muutosehdotus, josta on äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että äänestys toteutetaan nimenhuutoäänestyksellä siten, että kaupunginjohtajan täydennetty päätösehdotus on 'JAA' ja Linnanmäen ehdotus on 'EI'. Puheenjohtajan esitys äänestystavasta hyväksyttiin yksimielisesti.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 8 'JAA' ääntä (Aleksi Eskelinen, Ari Koskinen, Tiina Kaartinen, Miia Eskelinen-Fingerroos, Kaisa Kantele, Jaakko Kosunen, Sallamaarit Markkanen, Pekka Niiranen), 2 'EI' ääntä (Vesa Linnanmäki, Björn Cederberg) ja yksi 'TYHJÄ' (Minna Reijonen).

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja totesi kaupunginjohtajan täydennetyt

päätösehdotuksen tulleen kokouksen päätökseksi.

Kaupunginhallituksen jäsen Vesa Linnanmäki ja Björn Cederberg jättivät asiassa eriävän mielipiteen, jonka perusteluiksi he esittivät seuraavaa:

"Nykyinen kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 20.2.2023 pride-liputuksen järjestämisestä Kuopiossa. Päätös syntyi äänestyksen jälkeen. Päätöstä vastaan äänestäneet perustelivat kantaansa mm. tasa-arvolla eri vähemmistöjen kesken.

Vastauksessa valtuustoaloitteeseen todettiin, että Kuopiossa liputettavia kiinteistöjä voisivat olla esimerkiksi valtuustotalo ja kaupungintalo. Tähän ennakoarviointiin sekä liputusten tasavertaisuuteen perustuen esitämme, että Pride-liputus toteutetaan kulkueen varrella sijaitsevien kaupungin kiinteistöjen sijasta muiden lippujen tavoin (pl. Suomen lippu) niissä kiinteistöissä, jotka on vuokrattu tapahtumakäyttöön tai valtuustotalolla ja kaupungintalolla."

Kaupunginhallituksen jäsen Minna Reijonen jätti asiassa eriävän mielipiteen.

Selostus

kaupunginvaltuusto (20.02.2023 § 12) päätti asian "Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien vuosittaista pride-liputusta Kuopioon Pride-viikolla" yhteydessä, että kaupungin liputusohjeet tarkistetaan samassa yhteydessä.

Sisäministeriö ohjeistaa valtion virastoja ja laitoksia liputuksessa. Ministeriö on määrittänyt viralliset liputuspäivät, vakiintuneet liputuspäivät sekä niin kutsutut suositellut liputuspäivät sekä ohjeistaa Suomen lipun käyttöä.

Liputusohjeen valmistelussa on huomitu myös talouden tasapainotusohjelman (KV 10.6.2024 § 46) tavoite tavoite kehittää hankintojen kustannustehokkuutta.

Päätöksen pohjalta on valmisteltu liputusohje, jossa ohjeistetaan Suomen lipun, EU-lipun ja muiden maiden kansallislippujen käytöstä sekä Suomen lipulla tai muilla lipuilla toteuttavaan liputtamiseen tai rakennusten valaisemiseen liittyvästä yhteistyöstä muiden toimijoiden kanssa. Valmistelun pohjana on ollut Suomen lipun, EU-lipun ja muoden maiden kansallislippujen käytön osalta sisäministeriön ohjeistus.

Kaupungilla ei ole olemassa virallista liputusohjetta, tilakeskus on määrittänyt liputuskohteet virallisille, vakiintuneille ja suositelluille liputuspäiville. Arkipäivinä toteutettu liputus on ollut laajempi kuin viikonloppuina ja arkipyhinä toteutettu liputus.

Liputusohjeessa esitetään erilaiset liputuskäytännöt virallisille, vakiintuneille ja suositeltaville liputuspäiville. Virallisten liputuspäivien sattuessa arkipäivälle liputus toteutettaisiin kaikissa kaupungin kiinteistöissä, joissa on lipputanko sekä toimintaa. Virallisen liputuspäivän sattuessa viikonloppulle tai ollessa arkipyhä sekä vakiintuneina liputuspäivinä liputetaan virastotaloilla (valtuustotalo, kaupungintalo, maaseutualueiden virastotalot), pääkirjastolla, musiikkikeskuksella ja kaupunginteatterilla. Suositeltuina liputuspäivinä liputetaan kaupungintalolla. Vaalipäivänä liputetaan äänestyspaikkojen kiinteistöillä.

Lisäksi liputetaan kiinteistöissä, joihin toiminta kohdistuu ns. kertaluonteisina liputuspäivinä (mm. lakkiaiset), suoritettaessa suruliputus, kansainvälisten tai EU-vierailuiden yhteydessä sekä Pride-liputuksen yhteydessä (KV 20.02.2023 § 12).

Ohjeessa määritetään toimintatavat tilanteisiin, joissa ulkopuoliset toimijat vuokraavat kaupungin tiloja juhlakäyttöön tai toivovat muuten Suomen lipulla tai muulla lipulla liputtamista. Näissä tapauksissa liputtamisen on oltava lain, hyvien tapojen ja kaupungin arvojen mukaisesti. Liputusyhteistyössä on yleensä kyse kansainvälisiä tai valtakunnallisia teematapahtumia tai liputuspäiviä, jos toimijalla on käytössä vakiintunut lippu. Kuopion kaupungin yksiköiden käytössä voi olla myös omia markkinointilippuja. Ohjeessa määritetään tilan vuokraajalle toimivalta sopia tapahtuman yhteydessä liputtamisesta ja yksikölle markkinointilippujen käytöstä. Muusta liputusyhteistyöstä linjaa hallintojohtaja.

Vaikutusten arviointi

Liputusmuutos vähentää liputuskohteita erityisesti vakiintuneilta ja suositeltavilta liputuspäiviltä sekä arkipyhiltä. Tämä voi vaikuttaa kuntalaisten yhteisöllisyyden, yhteisön ja kulttuurisen osallisuuden kokemukseen negatiivisesti. Samoin se voi heikentää kuntalaisen elinympäristön viihtyisyyteen, maisemaan, kaupunkikuvaan ja kulttuuriperintöön liittyvää kokemusta liputuspäivänä. Toisaalta uusissa liputusohjeissa huomioidaan entistä paremmin myös vähemmistöt, joka edistää palveluiden yhdenvertaisuus ja tasa-arvosuunnitelman mukaista toimintaa ja yhteisöllisyyden, yhteisön ja kulttuurisen osallisuuden kokemusta.

Toimintatapamuutoksen arvioidaan vähentävän merkittävästi (n. 68 000 €, yli 70 %) liputustoiminnan toimintakuluja virallisten, vakiintuneiden ja suositeltujen liputuspäivien osalta. Säästö syntyy vähentyvästä palveluiden tilaamisesta. Toimintatavan muutoksella vähennetään myös liikkumista ja siitä syntyviä ilmasto vaikutuksia.

Ohjeella selkeytetään kaupungin liputuskäytäntöjä niin, että eri toimijat tietävät liputukseen liittyvät toimintatavat sekä oman roolinsa ja toimijoiden välisen työnjaon.

Liitteet

6814/2024 liite: vaikutusten ennakoarviointi

6814/2024 liite: Kuopion kaupungin liputusohje

6814/2024 Eriävä mielipide 21102024 Reijonen

6814/2024 Eriävä mielipide 21102024 Linnanmäki, Cederberg